

EPERJESI LAPOK

(FELVIDÉKI SZEMLE)

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 20 fill.
Hirdetési díj: Háromhastós petisor egyszeri hirdetése 30 fill. Többszörös hirdetésért jutányosabb. Nyitlár: minden sor 40 fill.

Az Eperjesi Széchenyi-körnek
és az Eperjesi Kereskedők Társulatának
hivatalos közlönye.

Szerkesztőség: Eperjesen, Szebeni-út 14. sz.
Kiadóhivatal: Kósch ÁRPÁD könyvnyomtató-intézete
Eperjesen, Fő-utca 59. sz.

A drágaság.

Sokkal többet írtak és tárgyaltak már nálunk a kivándorlás okairól és ezek megszüntetéséről, semhogy e kérdés taglalásába újból belefogni megokolt volna. Kétségtelen azonban az, hogy, ha munkásaink itthon megfelelő foglalkozást és munkabért kapnának; ha lakásviszonyaik jobbak, élelmiszereink olcsóbbak lennének; ha a munkást és munkáját jobban megbecsülnék: a kivándorlás nem menne túl azon a normális mértéken, a mely mindenütt észlelhető, és semmiesetre sem vált volna nemzeti szerencsétlenségévé és veszedelmévé.

Tudván a kivándorlás okait, mindent meg kellene tennünk annak megszüntetésére. Gondoskodni kellene arról, hogy minden munkás-kéznek jusson munka az év minden szakában; mert, csodálatos módon, az egyik oldalon munkáshiányról panaszkodnak, a másik oldalon pedig a munkanélküliek jajgatása hangzik fel. A munkanélküliség ellenszerei: a fővárosban szervezett állami munkaközvetítő-hivatalokon kívül, a foglalkoztató műhelyeknek nagy mértékben való szaporítása és főleg a közmunkák, a melyek sohasem fogynak ki, és a melyeknek ellátása a mellett, hogy közhasznú és állandó munkát biztosíthat nagyszámú munkásnak, még azzal az előnnyel is jár, hogy csökkenti az alamizsnáskodásra és köz-segélyre szorulókat számát; a minek ismét társadalmi és erkölcsi szempontból nagy jelentősége van.

Persze ezeket a közmunkákat nem akkor kell előkészíteni, mikor a munkanélküliek száma

nagy és fenyegető, vagy a mikor a visszavándorlók elhelyezésére van szükség. Ilyen közmunkáknak, tervszerűen előkészítve, rendszeresen és állandóan kell folyniok, hogy a munkás mindig találjon foglalkozást, de a mellett, hogy ő munkáját megkeresi, munkája munkabérének teljesen megfelelő hasznot is eredményezzen.

Az élelmiszerek és a lakás szertelen drágasága okozza a munkabérek állandó emelkedését; az emelés megtagadása esetén a sztrájkokat. A munkabérek szükségképp olyannak kell lenni, hogy a munkás abból megélhessen, és egyéb, amúgy sem túlsok és túlnagy szükségletét fedezze; arányban kell tehát állnia a piac és lakások áraival. Nálunk azonban ebben a tekintetben állandó aránytalanság lévén, a munkás képtelen beérni munkabérével, a munkaadó pedig képtelen megfelelni az egyre emelkedő kiadás-szükségletnek. Hiszen 1900. óta 1907-ig például 1000 kg. búza ára 1503 koronáról 2264 koronára, 1000 kg. rozsé 1351 koronáról 1823 koronára, 100 kg. ökör (élősúlyban) 688 koronáról 911 koronára, 100 kg. sertés pedig 967 koronáról 1363 koronára emelkedett.

Ez óriási drágaság megszüntetésére pedig éppen semmi sem történt hatóságaink részéről; nem csodálható tehát, ha minden szükségletnek megdrágulásával, a bérek is felszöktek anélkül, hogy a munkás sorsát legkisebb mértékben megjavították volna, mert hiszen a nagyobb munkabér sincs arányban a drágasággal, a melyet csak körültekintő élelmészeti és lakásügyi intézkedés tüntethet el; erre

pedig, úgy látszik, illetékes körökben nem igen van hajlandóság.

Kétséget nem szenved, hogy nagy ipari vállalatok jelentékeny része — mert hiszen elsősorban ezek volnának irányító-szerepre hivatva — fájdalom, ezidőszert még nem állnak a munkás-kérdés széles látókörű megoldásának magaslatán. Ha azok ugyanis — egyelőre legalább a legsajátabb érdekeik kedvéért — többet törődnének megbízható munkásoknak saját gyártási céljaikra való nevelésével és állandósításával, a munkások egymáshoz és kenyéradó gazdájukhoz való vonzódásának, sőt ragaszkodásának fokozásával, a mit bizony munkásjóléti intézményeknek nem kizárólag jótékonyági alapon való megteremtése és fejlesztése által, aránylag említést sem érdemlő áldozatok árán érhetnénk el, kétségtelen, hogy eltekintve a saját előnyüktől, nagy szolgálatot tennének a hazai iparfejlesztés céljának és igen sokban a kivándorlás nehéz problémájának mielőbbi kedvező és tartós megoldásához gyakorlati értékkel hozzájárulnának.

Eperjes szab. kir. város legtöbb adót fizetőinek az 1909. évre szóló névjegyzéke.

Rendes-tagok: dr. Müller Bertalan (356108)*, dr. Csátary Ágost (352752)*, Kósch Árpád (294424)*, Tanulmányi-alap (195333), dr. Sonnenschein Simon (187142)*, Krivos Gyula (182386)*, dr. Propper Adolf (181852)*, dr. Balpatak Imre (176136)*, dr. Ferbstein Márk (163766)*, dr. Hartmann Samu (155514)*, dr. Rosenbeig Teofil (140448)*, özv. Lakner Árpádné (127399), Uhlarik Mátyás (124208)*, Maléter Árpád (123028)*, Hodinka Mihály (122024)*, Ruby József

AZ «EPERJESI LAPOK» TÁRCZÁJA.

Az élet...

Az élet vészes tengerét szelve,
Uz a vihar! Hajóm összetörött,
Árboczá t pétt foszlányok fedik;
Hullámok csapkodnak fejem fölött.
Erőm nincsen küzdeni az árral,
Mely elmerít, majd meg magasra vet;
Sirálymadár szállott fel a légbe,
De szárnyán engem föl nem vihetett...

Aztán partra, földtalajra juték,
Lábam alatt süppedett a fővény;
Magas torlasz, sírdomb mindenfelé!
Mindegyikben egy elhantolt remény.
Amott meg a lekem édes álma,
Mélyen elásva végesvégtelen;
Fejfája korhadt, virága tépett,
Egész világ! egy marék göröngyben...

Főlemelem és keblembe rejtem,
De súlyát ennek el nem hordnátom!
Leborulok e föld göröngyére,
Istentől erőért fohászokodom:
Én teremtem, ha elvittél mindent,
A mihez még remény, élet fűzött,
Adj hitet a földi halandónak,
És megnyugvást a csillagok között!...

Dessowfny Paula.

Petőfi sárosi előfutárai.

1. A magyar népdal kialakulása. — Szakál Lajos.
A Széchenyi-kör szabad-licencomán 1908. október 11-iki előadásán felolvasta:
Varvasovszky János. (Folyt. és vége.)

Még nem ismerték azt a nagy elvet, hogy a nép lelkivilágát dalok alakjában kifejezni csak úgy lehet, ha az a lelkivilág nagy része erre kedvezően alakult lélek sajátjaként, szóval egy költészetként jelentkezik. Hogy a dal csak mint az *egyéniség közvetlen megnyilatkozása* hathat s hogy csak az ilyen költészetnek van maradó értéke.

Ez az elv mindig éppen forradalmi volt. A tárgyias költésze, az elbeszélő, akkor volt virágjában, az irodalmi hagyományok szerte túlon túl erős volt, a kor-szellem erősen ideálból hajlandósággal birta a költészet-től azt követelte hogy az egyéni vonások lefaragásával bizonyos tisztultabb, magasabb eszme- és érzésvilágba ragadja a nyájas olvasót.

Az egyéniség elvének az irodalomban való elismer-tetése is nagy dolog s a további fejlődés fontos ténye-zője volt akkor. De ez még csak elmélet, a mely a megvalósításnak sokszor századokkal előtte jár. Gondoljunk csak arra, hogy az emberek egyenlőségét már Krisztus Urunk hirdette, s az emberiség mily béna lép-tekkel sántikál e nagy eszme felé s mily keserves küz-delmek után, mily keveset valósít meg belőle évszázá-dos időközökben.

Hogy a mi líránk fejlődése nem mutat az egyéniség elvének elmélete és megvalósulása között hosszas vajú-dást, sőt, hogy jóformán minden elméleti megalapozás, minden előzetes útkeresés, tapogatózás nélkül, egyszerre

emelkedett a nyugateurópai népekével egyszintre, az, a mi különleges szerencsénk hogy volt *Petőfi Sándorunk*. Íme, a meseszerű vég, a hosszas viszontagságok után hirtelen bekövetkező szerencsés kifejlés, a szenvedett sanyarúságokért való busás kárpótlás.

Petőfi arra született, hogy a magyar nemzet lelki-világának egyéni kifejezője legyen. Jelleme, örökölt és szerzett, faji és egyéni tulajdonságai, élete körülményei, pályafutása és kora egyaránt erre predesztináltak.

Petőfi tipikus magyar jellem, még pedig abból a fajtaból, melynek ereiben szláv vér is csörgedez. Ez a keresztezett race a legértékesebb. Megvannak benne mind a két faj jeles tulajdonságai s ezek szerencsésen kiegészítik egymást. Józan tisztánlátás és csapongó fantázia, a lélek kemény szilárdsága és lágy érzelmese-gye, nehézkes konzervativizmus és leleményes alkalmazkodó képesség. Oly ellentétek ezek, melyek csak együtt, egymást kiegészítve és mérsékelve, adhatnak tökéletes jellemet. Az arany, ha rézzel keverik, azért arany marad, de rugékonysága és keménysége jelen-tékenyen fokozódik.

Ily nemes keverék Petőfi jelleme is. Éles szeme képessé tette a magyar földnek és népének s e nép költészetének megfigyelésére; sebesszárnnyú sasként csapongó fantáziája benyomásainak élénk elképzeltetésére. Kemény, megalkuvást nem tűró lelkéből folyik makacs elvhűsége, magas kötelességérzete a haza és a szabadság szent ügye iránt; szelid érzelmessége sugallja lírájának legbájosabb ciklusait: a «Cypruslombok»-at s a «Sze-relem gyöngyei»-t. A szerelemnek az az egészséges, a valóságtól el nem szakadó, de erkölcsileg tiszta fel-fogása, a hogyan az a magyar paraszt lelkivilágában él,

(120730)*, dr. Vályi János (118484)*, Zborovszky Antal (1175—), dr. Mosászky Titusz (110944)*, dr. Hübschmann Bertalan (110138)*, dr. Ferbstein Károly (106444)*, Fried Simon (105494), gróf Desseffy Dénes (104368), Kassa-Oderbergi vasút (103491), Mihalidesz Lajos (96903), Ghillány alap (94356), Beszkid Antal (93278)*, Meliorisz József (92735), Sitányi Lajos (91825), özv. Rosenberg Hermanné (90382), Schönfeld Izidor (90255), Ág. hitv. ev. Kollégium (89739), Schvarcz Ede kereskedő (88543), dr. Wrublovsky Nándor (88214)*, Desseffy Lajos (87726), *Molitorisz* István (87610)*, özv. Klór Gyuláné (85769), dr. Ghillány György (83378)*, Berger Samu (83178), özv. Donhoffer Gusztávné (82518), Eperjesi Takarékpénztár (81902), Major Róbert (812—), Desseffy Ignác (80826), Bielek László (80665), Plaveczy István (80204), özv. Tahy Lászlóné (79774), Kesselbauer Ágost (77026)*, Moskovits Gyula (75953), dr. *Schmidt* Gyula (75268)*, özv. Gallotsik Vilmosné (74174), Bein Simon (73352), Grossmann Ármin (71319), dr. br. Ghillány László (71154)*, Gör. kath. káptalan (68827), Feldmann Adolf (68555), dr. Bánó Dezső (68222), Zavatzky Szilárd (67857), Hartmann Emil (67642)*, Gombos Alajos (66048), Korn Vilmos (656—)*, Szutórisz Frigyes (64816)*, Szántó Zsigmond (64333), Williger Pál (63720)*, dr. Flórián Károly (62190)*, Barts Emil (62104)*, Szepesházy Imre (60556)*, Maléter Gyula (59680), dr. Osvald Tivadar (57908)*.

Pottagok: 1. Fest Lajos (572—), 2. Meliorisz Kálmán (55216), 3. Soltész András (54770), 4. Dorfinger Edéné (54609), 5. dr. Breyer Adolf (54590)*, 6. Vilecz István (54012)*, 7. özv. Uhlig Lajosné (53988), 8. Szendrovics Samu (53437), 9. Grün Hermann (53053), 10. *Glasner* Mór (52802), 11. Schvarcz Ármin (52802), 12. Desseffy Pál (52535), 13. özv. Maurer Lajosné (52085), 14. Eger Samu (50393), 15. Singer Ábrahám Ede (50078), 16. Dienes Lajos (49877), 17. Boross Zsigmond (48916)*.

A *gal jelzeteknek adójuk kétszeres számítására van igényük. A *dült betűkkel* szedettek pedig egyúttal választott tagjai is a v. képviselőtestületnek és így a két jogalap között választaniok kell.

Az 1908. évi virilisták közül *kimaradtak* a következők: Urbán Gyula (választott tag), dr. Dobay Zsigmond, dr. Szehtlo János (választott tag), Glücksmann Mór, Kádas Miklós, dr. Engländer Emil, Goldfinger Izidor, Fest Lajos, Boross Zsigmond, Desseffy Pál, Schvarcz Ede mézárós, Szendrovics Samu, Bretz Sándor (hivatalból tag), Dienes Lajos, Bodnár András, Újházy Árpád, Kubinyi Albert (választott tag), dr. Breyer Adolf, Sitányi Béla.

EPERJESI SZÉCHENYI-KÖR.

A helybeli tisztikarok képviselői a Kör igazgatóválasztmányában a következők: 5. gy.-ezred: báró *Henneberg* József őrnagy, helyettese: bleybach *Bolberits* Oszkár alezredes; 67. gy.-ezred 4. zászlóaljja: *Kiss-Kónya* Róbert százados; 18. tüzérezred: *Lupkovicz* István százados; a kerületi csendőrpáncsnokság: besenyei *László* Béla hadnagy.

nála jelentkeznek a legtökéletesebben; nem csuda, az ő vérükből való, közöttük nőtt fel. Nála szerelem és házasság, hitvesi és gyermeki szeretet együttjáró, majdnem azonos fogalmak. Ez tette Petőfit a családi érzések legelső lyrikusává s e tekintetben nála nemesebb, mondhatnók: szűziesebb lelkű dalköltőt nem ismer a világirodalom.

Íme, ilyen volt az a lélek, a mely hivatva volt arra, hogy önmagán keresztül megszólaltassa a magyar lelket, a mely hivatva volt arra, hogy elzengje a magyar szabadság, a magyar szerelem örökszép himnuszait.

Már az előzőkből is észrevehettük, hogy a tehetség, még a genie sem valamely különleges, kialakulásában kifürkészhetetlen jelenség. Csírái ott nyugszanak sejtjeiben a fajnak, a melyből kivált, levegőjében a környezetnek, a melyben felnőtt. Annál kevésbé az a kész, az alkotó művész.

Petőfinek is megvannak a maga mesteri, vagy ha ez a hasonlat — tekintve a tanítvány óriási felsőbbiségét tanítói fölött — erősen sántítana, mondjuk úgy: Petőfinek is megvannak a maga munkásai, a kik előtte jártak

Szabad-liceum. A Széchenyi-kör szabad liceumának második előadása még jobban igazolta multikori véleményünket, hogy a Kör hasznos újítást teremtett a sorozatos előadásokban, a melyek méltán keltették föl a közönség érdeklődését. Az október 18-ikán megtartott második előadáson is nagyszámú hallgatóság vett részt, végig a legodaadóbb figyelemmel. A műsor első pontja *Drwald* Klári szavalata volt, a ki Kiss József «Ágota kisasszony»-át adta elő és kedves megjelenésével, a költemény helyes előadásával nagy tetszést aratott. Ezután dr. *Wallentinyi* Samu koll. főgimn. tanár tartotta meg előadását a magyar genrekéről és Vachott Sándor költészetéről. A genrekép meghatározásával kezdte és ismertette felosztását tárgya, személyei és hangja alapján. Majd a magyar genrekép történetét vázolta. Első művelőinek ismertetése után kimutatta, hogy a nép jellemének és költészetének tanulmányozása milyen befolyással volt a genreképre. A XIX. század elején alkotott genreképek méltatása során eljutott Vachott Sándorhoz, a kinek viszontagságos életét, Saárossy Gyulával való barátságát, Eperjeshez való viszonyát, a kollégiumi Magyar Társaságban való szereplését, költői egyéniségét, nevezetesebb genreképeinek lényegét nagy tudással és választékos nyelven rajzolta meg. Az előadás Petőfi jellemzőbb genreképeinek bemutatásával ért véget. A közönség várakozását teljesen kielégítette a tartalom és formában szép előadás. Az előadónak nagy érdeme, hogy tudott uralkodni tárgyán és helyes érzékel választotta meg, hogy mennyit nyújtson a közönségnek. A meleg hang, a választékos és magyaros nyelv csak növelte a minden ízében alapos és tanulságos előadásnak sikerét.

A zeneestélyek. A Kör első zeneestélye november 4-ikén, szerdán d. u. 6 órakor lesz. A második zeneestélyt, a karácsonyi vásár miatt, november 18-ika helyett november 25-ikén tartjuk meg.

A Greguss-szoborra a Széchenyi-kör ivén 83 kor. gyűlt össze, melyet az elnökség rendeltetési helyére juttat.

A Kör szabad-liceumának negyedik előadását, a közbeeső ünnep miatt, november 3-ikán, kedden d. u. 5-kor tartjuk meg. Ez előadás műsora:

1. Saárossy Gyula: «Ingeborg önszületése napján», szavalja *Vietórisz* László.
2. *Pethe* Ferencz: «Petőfi sárosmegyei előzői. A magyar költői képzelem. Saárossy Gyula.»

A Kör szabad-liceumának október 25-iki előadásán:

1. szaval *Tydor* Szeréna: «Az élet zúg», Kerényi Frigyesről;
2. előadást tart *Schöpfung* Géza: «Az új költői motívumok; Kerényi Frigyes.»

és megvetették az alapot ahhoz a tündérpalotához, a melyet ő emelt.

A Széchenyi-kör azt a feladatot tűzte maga elé, hogy e szerény munkásokat előhozza a feledés homályából, méltatja érdemüket, kimutatja a nagy költőre való hatásukat.

Valóban, érdemesebb feladatot nem választhatott volna s nincs város, melynek e tekintetben több joga lenne Petőfőhöz. A nagy költő egyik felsőmagyarországi útjában kellemes, derült napokat töltött itt Eperjesen; ezeknek a napoknak állított emléket maga Petőfi «Erdei lak» című költeményében és «Úti jegyzetei»-ben Eperjesről tett ama kedves megjegyzésében, hogy «Tudj Isten, olyan kedves város nekem ez az Eperjes; csinos, szép, zajos, vidám, barátságos tekintetű. Olyan, mint egy életteljes, fiatal menyecske. Hát még a tájéka».

Ezeknek a ránk nézve feledhetetlen napoknak állított emléket Eperjes közönsége a Kerényi-házban, az Erdei-lak helyén s a Széchenyi-körnek kilencz év előtt tartott fényes ünnepén.

Azok a költők pedig, a kik Petőfi előfutárai, út-

SZÍNHÁZ.

Szabados László, a felsőmagyarországi szinikerület szinigazgatója, hat hétre terjedő szereplését Eperjesen okt. 19-ikén kezdte meg. Társulatát Késmárkról, hol legutóbb működött, igazán kedvező hírek előzték meg. A szerepkörökben több változás történt; így a szerződést sehol sem vállalt Sarkadi Rózi helyére énekesnőül *Füssess* Lenke jött, kit eddigi föllépései alapján is társulatunk határozott nyereségének mondhatunk. Bájos megjelenés, csengő hang és diszkrét játék jellemzik őt. Radó Rózi helyére *F. Szell* Erzszi szerződött, ki «A tanítónő» szinmű czímszerepében méltó sikert aratott és jövőre legszebb reményekre jogosít. Bársony Aladár helyére, ki a kassai nemzeti színházhoz szerződött el, *Földvári* Sándor jött, bariton-énekesnek pedig *Pechy* László szerződött; mindketten jó erőknél mutatkoznak; de e mellett közönségünk reméli, hogy tavalyi kedvencét, Bársonyt is, legalább egyszer, viszontlátni fogja. A régi, jó tagok közt vannak: Vida Ilonka, Madas Pista, Csáky, a tenorista, Fehér Ö. László, továbbá, a kiket először kellett volna fölemlítenünk: Szabados és neje Végh Gizi. A műsor változatos, s abban számos újdonságot látunk; így már az első héten hét bemutató-előadást és egy rendkívüli érdekességet (a monte carlói udv. operai repülő-balletkar fölléptét) kaptuk.

Az igazgató ezentúl zónaelőadásokon csakis a mult idényben már bemutatott darabot fog — egy-két kivétellel — szinre hozni, mert az idei évad újdonságokban szegény, és a mi van, azt is csak igen drága pénzen lehet megszereznie; az új darabok betanulása és szinrehozatala pedig rengeteg időt, munkát és költséget igényel.

Részletes bírálatot akkor fogunk közölni, ha a társulatot már jobban megismerhetjük. Az eddig előadott darabok a következők voltak: hétfő: «A dollárkirályné» (op.), kedd: «Keserű mézeshetek» (boh.), szerda: «A nagymama» (op.), csütörtök: «A tanítónő» (szinm.), péntek: «A varázskeringő» (op.), szombat: «Keserű mézeshetek» és a «repülő ballet».

A jövő hét műsora a következő: Vas. d. u. (rendes esti helyárrakkal) a repülő ballet-társaság második vendégfölléptével, «A nagymama» (op.) este: (főlemelt helyárrakkal) a balletkar utolsó fölléptével: «Nebántóvirág» (op.); hétfő: «Keserű mézeshetek» (boh.); kedd: «Tatárjárás» (nagy op.); szerda: «A tanítónő» (szinm.); csütörtök: «Tatárjárás»; péntek: «Cornevillei harangok» (nagy op.); szombat: «A kék egér» (boh.).

HIREK.

— **Elöléptetés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter dr. *Tergina* Gyula kir. tanácsost, sárosvármegyei kir. tanfelügyelőt a VI. fizetési osztályba kinevezte. Ezen, jól megérdemelt előléptetés városunkban és vármegyénkben, hol a kitüntetett nagy tiszteltnek és rokonszenvenek örvend, általános meglegedést kelt.

készítő munkásai voltak, nagyobb részét vagy eperjesiek, vagy itt nyertek buzdítást és irányítást az irodalom művelésére.

Ezek közül a jelen alkalommal *Szakál* Lajos költészetét fogja alkotni vizsgálódásunk tárgyát.

Szakál tősgyökeres, magyar nemes szülők gyermeke. Bihari származású, de a közpályát Békésben kezdte, mint aljegyző s ott is fejezte be, mint országgyűlési képviselő. Eperjesre jogászoknál jött s itt Saárossy Gyulával és Pulszky Ferenczcel bizalmas baráti viszonyba került. Ez a barátság jótékonyan hatott fejlődésére. Saárossy és Pulszky a már akkor verselgető fiatalemberben észrevették a tehetséget s a költészet továbbművelésére buzdították, még pedig a megkezdett népies irányban. A baráti ösztönzés serkentőleg és bátorítólag hatott a fiatal poétára s *Szakál* 1843. elején «Czimbalom» címzen negyven versből álló kötetkével a nyilvánosság elé lépett. És nem remélt sikerrel, az 1000 példányra menő kiadás még abban az évben elkel.

Ha eszméit, érzéseit, azok kifejezésének erejét és előadását nézzük, ki kell mondanunk, hogy nálánál

„BITUMINA“

védelmet is nyújt a nap melege ellen. — „Bitumina“ régi zsindeletetők átfedésére is kiválóan alkalmas. Csakis védjegygel ellátott tekerceket fogadjunk el.

Gyári főraktár Eperjes és vidéke részére:

MOSKOVITS GYULA vaskereskedésében, EPERJES.

tiszta bitumenből készített, valódi aszfalt-tetőlemez; tartós, tűzbiztos, szagtalan, kátrányozást vagy egyéb mázolászt nem igénylő **TETŐFEDŐANYAG.**

„Bitumina“-val fedett tető bemeszelve szép fehér marad és kitünő

— **Áthelyezések.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter *Csehenter* Ilona állami óvónőt Tótraszlaviczáról Nagysárosra; a 9. honvédelmi parancsnoksága *Bobest* Mátyás hadnagyot Kassáról Eperjesre áthelyezte.

— **Kinevezés.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter *Vurdák* Ferenc okl. tanítót a palonczai állami elemi iskolához rendes tanítónak kinevezte.

— **Kossuth Ferencz** kereskedelemügyi miniszter a f. évi november 14—18-ikán Eperjesen rendezendő karácsonyi kiállítás és vásár védnökségét elfogadta.

— **A reformáció emlékét** az eperjesi ág. hitv. ev. egyház ez évben okt. 25-ikén, vasárnap, fogja a templomban megünnepelni. Ugyanezen alkalommal *Bánó* Aladárt, az eperjesi ág hitv. ev. l. egyháznak nemrég megválasztott felügyelőjét, tisztébe ünnepélyesen beigtatják.

— **Esküvők.** Gr. *Draskovich* Sándor dugoszeli (Zágráb vm.) földbirtokos okt. 24-ikén vezette Eperjesen oltárhoz néhai *Krieger* József nyug. főtiszt és földbirtokos, meg özvegye szül. *Péchy* Ilona leányát, *Annát*.

Szaplonczay László honvédelmi hadnagy okt. 26-ikán tartja esküvőjét *Péchy* Andor kassai pénzügyigazgató leányával, *Mártával*.

— **Eljegyzés.** Br. *Jacobs* Artúr kassahalmi földbirtokos eljegyezte *Gläsnur* Juliskát, Gólniczbányáról.

— **Sárosvármegye a tüdőbetegekért.** A temetők ünnepén: halottaknapján, a szegénysorsú tüdőbetegek ügye előtérbe lép. Mindenütt visszhangra talál a József kir. herceg Szanatórium Egyesület kérésére: «Asszonyok! Leányok! Jó lelkek! Kössetek a halottaitoknak szánt koszorúba szál virággal kevesebbet s azt ajánljátok föl a halál pítvárában levő tüdőbetegek meggyógyítására.» Az országban mindenütt rendeznek a szegénysorsú tüdőbetegek temetői gyűjtéseket. Nem sokból áll az egész. Négy-öt úrinő megbeszéli a dolgot. A temető bejárója elé ládikát, szekrénykét vagy kosarat tesznek. Aztán felváltva őrzik s fölhevítik adakozásra a közönséget. És a közönség a maga irgalomadómanát oly szívesen adja erre a felebaráti célra. Bizony, ha a könyörületnek ez a munkája divatba jönne, nem 80,000 ember halna meg az országban, sokkal kevesebb. Ezekkel kevesebb. Vármegyénk embermentő alispánja, a főtiszt, közönségi elöljárók hatalmas segítséggel vannak vármegyénkben. Mintegy 200 gyűjtőtársoly van a községekben s a mai naptól azokba szintén gyűjtik az irgalomfilléreket. Csak aztán ezt a szent vámot senki meg ne tagadja. Lapunkban közzé fogjuk tenni a vármegyénkben s az egyes járásokban gyűjtött adományokról szóló jelentéseket. S örömmünkre szolgálja, ha az áldozatkészségnek, az altruizmusnak tüdődőlő példáját a mi vármegyénk és városunk nyújtáná. Igen kérjük olvasóinkat, közöljék velünk, hogy hol alakult temetői bizottság. És általában kérjük, hogy segítsük meg e derék egyesületet, mely a gyűjtött

összegekből elsősorban az életükért nála (és vármegyénkben is) esedező tüdőbetegek gyógyíttatja ki, másodsorban új, tüdőbetegek gondozó házakat épít. Az ügy sikere hölgyeink kezébe van letéve. Győzelmüket hirdessék a felszárított könyvek és a haláltól megváltott emberek hálaíma.

— **AVöröskereszt-egylet eperjesi főkegyelének teastéje** a Vigadó nagytermében, okt. 20-ikán, igen jól sikerült. Fesztelen, igazi jókedv, kedélyesség, szinte otthonias melegség jellemezték az ez alkalommal együtt volt társaságot. A teastén a Vöröskereszt elnöke: *Semsey* Boldizsárné, Sárosvármegye főispánjának neje, szertarteméltóságával, kedves előzékenységgel s mindenre kiterjedő gyöngéd figyelmével nagyban hozzájárult a jó hangulat megteremtéséhez. Mellette és vele együtt a háziasszonyok: dr. Dobay Józsefné, dr. br. Ghillány Lászlóné, Halfar Viktorné, Kósch Árpádné és dr. Mikler Károlyné hoztak áldozatot az este sikere érdekében. Jól esett látnunk, hogy az eperjesi katonai tisztikar, a mely csaknem teljes számban volt jelen, elvagyult a társaságban s az est sikeréhez hozzájárult. A teázás után a fiatalok táncra perdtél s a mulatságnak az éjféltűni egy óra vetett véget. A jelenlévők, kedves estének szép emlékével és azzal az elhatározással távoztak, hogy a legközelebbi teastén ismét találkoznak. Igazán kár, hogy sokan, érthetetlen okokból, ez estére el nem jöttek. Hiszen alig van alkalom, a hol oly jól és kellemesen mulathatna a társaság, tölthetne együtt szép estét a jó ismerősök között, mint az ilyen teastén. A jótékony nőegyletek közül a Sárosvármegyei Nőegylet és az Izraelita Nőegylet a teastélyen, mint egyetek is képviseltették magukat. A testvéregyletek ezen figyelme fölémlítésre méltó, mert kicsiny társadalmunkban nagyon is egymásra vagyunk utalva, a zárkózottsággal csak árt-hatunk annak a szép ügynek, a melyet az egyetek szolgálnak.

— **A karácsonyi kiállítás és vásár** iránt, melyet az eperjesi Tulipánszövetség — Magyar Védőegyesület november 14—18-ikán, a városi Vigadó nagytermében és összes mellékhelyiségeiben rendez, nagy az érdeklődés úgy az iparosok (helybeliek és vidékiek), valamint a nagyközönség részéről. Napról-napra szaporodik a kiállítók száma. A kiállítás és vásár védnökségére Kossuth Ferencz v. b. t. t., kereskedelemügyi minisztert fölkérték. A kiállítás tartama alatt két sétatangverseny, a cs. és kir. 5. sz. gyalogezred zenekara közreműködésével, fog tartani. A beléptidíjak a következők: 1. a kiállítás és vásár egész tartamára (beleértve a sétatangversenyeket is) 4 kor.; a megnyitáskor: 1 kor.; nappal: egy személyre 50 fillér, este, sétatangversenykor: személyenként 1 kor. A tanintézetek tanulói, ha csoportonként tekintik meg a kiállítást, személyenként 20 fillért fizetnek. Már most kérjük a hazafiasan és nemesen érző és gondolkodó közönséget, hogy *karácsonyi ajándékvásárlásait* majd a kiállítással egybekötött vásáron eszközölje, hol csak magyar iparos terméke lesz kapható, mert «külföldi árukat vásárolni hazánk elleni bűn». Támo-

gassuk és ismerjük meg e napokon a hazai, illetve sárosvármegyei iparosok derék munkáit és ne engedjük, hogy «a munkahiány növelje a kivándorlók számát». «Ébresszük fel mindenki benn a nemzeti érzést! (Bdt.)

— **Utolsó francia előadás.** Az utolsó francia *sartkörü* előadás — Fő-utca 75. sz. alatti helyiségben — okt. 29-ikén lesz megtartva a következő műsorral: *Le lac*, Chanson à 4 voix. — *Le depart des hirondelles*, dialogue. — *Chants avec mandoline*. — *Les femmes savantes*, V.-e et VI. scene du 1-er acte. Comédie de Molière. Personnages: Philaminte, Crysale, Martine. — *Chant avec piano*. — *Les deux Sourds*. Comédie par Jules Moinaut. Personnages: Damoiseau, Boniface, Eglantine, Placide. un garde champêtre, un jardinier. Kezdeté 6 órakor. A helyek nincsenek számozva. Kérjük a t. hölgyeket, hogy *kalap nélkül* jelenjenek meg.

— **Ruhák** a legszebben tisztítatnak és festenek *Haltenberger* Béla ruhafestő-gyárában, Kassa. Képvisele Eperjesen *Theiss* Ármin czég által. u.

— **Szepesváraljai ünnepélyek.** Lélekemelő ünnepélynek színhelye volt október 18-ikán Szepesváralja város. E napon jubileumot ülték az ev. egyházközség 100-éves templomavatása emlékére. A gazdagon föllobogózt város s főleg az ev. egyházközség tagjai magyaros vendégszeretettel látták a nagyszámú vendégeket. Ezek között — a szereplő theologusokon és két tanárakon kívül — ott láttuk Eperjesről a Weiser-, Miháidesz-, Kobilitz-, Puchert-, Hartmann-, Hannel-, Schuszték-, Klein- stb. családot képviselve. Az ünnepély a délelőtti órákban az ez alkalomra pazarul földszített templomban kezdődött, a hol Kubecher esperes, Szontágh helyi és Ilgen löcsei lelkészek németnyelvű oltári szolgálata után, a theologusok karéneke által kísérvé, a mi aranyaszájú ev. papunk, *Korbély* Géza tartotta magyar nyelven az ünnepi szónoklatot. A 77. zsoltár 12—16. versei alapján azt a gondolatot fejtegette, hogy az Istennek útjai szentségesek, mivel nagy emlékeket őriznek, szentélyekbe vezetnek és szent szövetségben egyesítenek. Úgy mélységesen tartalmaz gondolataival, mint ismert szónoki előadásával valóssággal magával ragadta az ünneplő közönséget. A váraljai ev. nők áldozatkészségéből rendezett 250-terítékű közeledben lelkes felköszöntőt mondtak: a helyi lelkész, az esperes, az ünnepi szónok, a kath. lelkész, a theol. testületi elnök s a Kollégium részéről dr. Szlavik Mátyás igazgató. Este a mi theol. akadémiai ifjúságunk, Mayer Endre dékán és Szánik Ernő énekvezér vezetése mellett, a városi szálló nagytermében, a helyi «Ev. egyházi jubileumi alap» s az Evang. Theol. Otthon javára, rendkívül szépen sikerült s táncmulatsággal is egybekötött társasestélyt rendezett. Ezen úgy az énekvezér által mesterileg vezetett két karének, mint Vietorisz L. magyar és Kárpáti I. német szavalatai (Várad: Judás és Schiller: Der Fluch des Sängers), nemkülönben Dávid K. és Krieger M. előadásában a Csengey szerkesztette «Carafa előtt» cz. dialog és Becht J. tanár zongorapontja a legmagasabb műigényeket is kielégítették. Németnyelvű vígjátéknak helyi műkedvelők által előadása méltó befejezése volt a szép és változatos társasestélynek, a

jóval előtte egész sor tehetségesebb poéta működött s a legtöbbje kevesebb elismeréssel. Miben rejlik tehát az ő sikereinek titka? Nem másban, mint hogy megértette az új idők szellemét. Az a kor már erősen demokratikus irányú volt, a nemzeti eszme harcossai érezték, hogy erősségük és táplálódajkájuk a nép. *Széchenyi* napja lehanyatlóban volt, *Kossuthé* akkor kezdte villogtatni a sugarait. A korszellemmel szemben a költészet, a társadalmi és politikai átalakulások e mindenkor elűlvijjogó viharadara, mintha megállott és pihenőt tartott volna. A Bajza-féle német romantika a maga lágy érzélgősségét, tárgyaltalan ábrándozását, kínosan gondos műgondját, a kritika éles pallosát villogtatván, ráerőszakolta mindenkiére. A közönségnek pedig már nem kellett ez a limonádé-ízű költészet, ez a kinyalt szalonverselés. Valami természetesebb, valami frissebb után vágyódott. Mindegy, ha nem is olyan finom, csak ne emlékeztessen belőle semmi a régire. Úgy volt közönségünk is, mint a francia konyhán megcsömörlött gourmand, a ki visszavágyik a paráznál csurgatott szalonnára, meg a cserépfazékban rotyogtatott töltöttkáposztára.

S Szakál éppen ilyen szellemi táplálékkal szolgált neki; természetes, hogy elkapkodták s mohón élveztek könyvét.

Nézzük most már, hogy mennyiben nyújtott újat a közönségnek Szakál. Kisfaludy Károly, a XIX. század elejének ez a legnagyobb tehetségű és legnagyobb hatású vezéralakja, már írt népdalféleket is, de nem művelte kellőleg ezt a fajt; Bajzaék pedig kiüldözték az irodalom csarnokából az ilyesfélével betolakodókat, úgy, hogy évtizeden át Kisfaludy kezdeménye folytatódni nem volt. Végre Szakál volt az, a ki tovább épített a Kisfaludy lerakta alapon s a népdalt tárgy, szerkezet és forma tekintetében határozottan továbbfejlesztette.

A népies alakok a maguk foglalkozása körében a szántó-, kaszálólegény, a birkás, a molnár, a szegény szolgalegény, az ételhordó leány, a katona, mind élénk kerülnek költeményei során.

A nép érzelmevilágából a szerelem talál nála leginkább költői hangot de sohasem annak erőszakosan jelentkező, kizárólagosságot követelő alakja. A mint hogy a nép egészséges, józan világlátása a szerelemben az élet megédesítőjét, de nem célját látja, kedvesében pedig mindig a küzdelmei jövődőtársát s nem bálványozása tárgyát tekinti. A kedvesre való vágyakozás, édes együttlét, bús egyedülvalóság, betelt remények, szomorú csalódás: ezek adják Szakál kissé gyérhúru

czimbalmán az alaphangulatokat. Fantáziája is teljesen a néphez simul: a természet, a népies foglalkozások képei azok, melyekkel érzéseit szemlélteti.

S a mód, a hogyan dalai megszerkesztésében eljár, szintén a népe. Az érzelm rajzát rendszerint a természet valamely képe előzi meg. A kettőt rendszeren a hasonlóság vagy az ellentét köti össze. Nem ritka nála ennek művészibb formája sem, az érzelm fejlesztése a kezdő kép párhuzamos fejlesztésével kapcsolatban.

A népdalok egyik sajátja az is, hogy az érzelmet nem elvontan, személytől és körülményektől elválasztva mutatják be, hanem bizonyos személyhez s annak bizonyos elfoglaltságához kapcsolják. Ezáltal a könnyen nehézkessé és fárasztóvá válható lélekrajz mozgalmasságban és érdekeltetésben nyer. A cselekvény és az egyéni színezés növeli egyúttal az érzelmet valószínűségét is, mivel az ember egyéni és nem általános cselekvő és nem tisztán szemlélődő életet él. A dal drámaiságának nevezi a poétika a népdalnak ezt a tulajdonságát, s Szakál e tekintetben is sikerült példákat szolgáltat számunkra.

Végül, a mi előadását illeti, az is megfelel a népdal követelményeinek. A népdal nyelve mindig egyszerű,

Sirolin

Emeli az étvágyat és a tevényt, megakadé-
teti a köhögést, válódást, éjjeli izzadást.

**Tüdőbetegek, hurutok, száma-
köhögés, skrofulozis, influenza**

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlv.

Mint hogy értékes utazásokba is kinnak, bírjon mindenütt
„Roche” eredeti csomagolásban.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svjt).

„Roche”

Engedélyezett orvosai rendelésére a gyógyszer-
házakban. — Ám utazásokba is — hozza

melynek hálás közönsége zsúfolásig megtöltötte a szálló óriási nagytermét. A 28. theol. ifjú magánháznál volt elszállásolva és igazán szívélyes vendégszeretettel volt része. A táncmulatságnak csak a hajnali óra vetett véget. Ifjaink, tanáraik vezetése mellett, s az eperjesi vendégek a hétfő reggeli vonattal érkeztek vissza Eperjesre. A jubiláló év. egyházközséget megleghangú levélben dr. Párvy Sándor szepesi róm. kath. püspök is üdvözölte; továbbá a közebedről Zelenka Pál ev. püspököt nagy lelkesedéssel táviratilag üdvözölték s a társasestély tiszta jóvedelméből az Otthonnak közel 200 kor. jutott. A theol. ifjúság — Mayer E. dékán vezetése alatt — a káptalan mellett a honvédelemkiszobrot is megtekintette s a Himnusz eléneklésével hazafias kegyeletének kifejezést adott.

— **Tornázás.** Az Eperjesi Torna- és Vívó-Egyesületben már megkezdődtek a téli tornaórák a kir. főgimnázium tornacsarnokában. A rendszeres tornázás hétfőn és pénteken 1/2 6-tól 1/2 8-ig folyik. Az esték változatosságát emelni fogja, hogy a tornacsarnokot új svéd tornaszerekkel is ellátták. Tagságra jelentkezhetni a választmány bármely tagjánál.

— **A kassai kereskedelmi és iparkamara** értesíti az érdekelteket, hogy a Turinban, 1911. évben rendezendő nemzetközi gazdasági és ipari kiállítás programja a kassai kereskedelmi és iparkamara titkári hivatalában tekinthető meg, és az ezen kiállításon a résztvevés bejelentéséhez szükséges nyomtatványok és a további tájékoztatás a kiállítás bizottságánál (cím: Commissione esecutiva dell'Esposizione Internazionale nell'1911. Torino, Via Po. Nr. 2.) szerezhetőek be.

— **Meghívás.** Az Eperjesi Dalegylet választmánya ezúton kéri az összes működő tagokat, hogy az október 26-ikán hétfőn, d. u. 5 órakor a Széchenyi-körzenettermében tartandó első próbára, lehetőleg teljes számban, okvetlenül megjelenni sziveskedjenek.

— **Táncvizsga.** Dite V., táncztanítói működésének 40 éves jubileuma alkalmából, november 7-ikén, a városi Vigadó nagytermében, tanítványaival táncvizsgát tart. Kezdeté d. u. 5 órakor.

— **Egy népszerű.** A «Moll-féle sós-borszesz» által a betegeknek egy épp oly gyógyhatású, mint olcsó szer nyújtatik közvényes és csúzos bántalmaknál, sebeknél és daganatoknál. Egy üveg ára utasfással együtt 2 korona. Szétküldés naponta utánvétellel Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által, Bécs, I., Tuchlauben 9. A vidéki gyógyszerárakban és anyagkereskedésekben határozottan Moll-féle készítmény kérendő az ő gyári jelvényével és aláírásával.

— **A zártkörű francia színelőadás** okt. 17-ikén rendkívül jól sikerült. A közönség a francia-magyar zászlókkal, jelvényekkel stb. szépen földíszített termet zsúfolásig megtöltötte. Bevezetést br. *Savdagna* Béla beszélt a közönséghez igen jó francia kiejtéssel; majd az összes szereplők a «Le Rossignol» cz. francia dalt énekelték el, *Uharik* István harmonium-kíséretével. Ezután *Oszwald* Mazsi a «L'oreiller d'une petite fille» (A kis leány

versformája könnyed. Ez a dal természetéből következik. A dal egyik varázsa közvetlenségében van; értjük ezen azt a tulajdonságát, hogy az érzés azonnal, minden megfontolás nélkül való kifejezésének látszik. Természetes dolog tehát, hogy az ilyen műfaj nem tűri meg az olyan nyelvet, a melyen megérik a higgadt megfontolás, a forma aprólékos csiszolása. Az érzés üde, illatos virága a gondolat üvegházában talán megfinomul, karcsúbbá, kecsesebbé lesz, de mindenesetre elveszti hamvát és illatát.

Szakál költészetének főnti jellemzéséből láthatjuk, hogy a népköltészet tárgyait kifejező eszközeit és technikáját tekintve, Szakál Petőfi előtt járt s a lantosok királyának ha nem is utánzásra méltó példákat, de mindenesetre megfigyelésre méltó anyagot szolgáltatott. S ez magában is oly érdem, mely méltóvá teszi arra, hogy nevét az irodalom története megőrizze. Érezte ezt Petőfi is, mert ő, a ki különben mélységesen lenézte s maró gúnnyal üldözte az irodalom berkének csipogó verebeit, baráti érzéssel vonzódott Szakálhoz s ezt a viszonyt nála tett látogatása is bizonyítja.

Szakál lyrája azonban még csak anyagában, szerkezetében és formájában dalköltészet. Hiányzanak belőle a könnyen hangolódó és kirezgésű léleknek minőségében és fokozatban folyton változó érzései, az élesen figyelő s a mellett erősen képzelődő agynak merész képei, s végül hiányzik belőle az, a mi műalkotást nemzet, az egész emberiség közkincsévé tesz: a faji és egyéni, a népies és művészi vonásoknak egybeolvadása. A fejlődésnek e további útjait mások egyengették, hogy azután Petőfi költészetében véglegesen kialakuljon a magyar nép lelkiállagának művészi képe.

vánkosa) cz. költeményt nagyon kedvesen és helyes francia nyelven elszavalta. Ezt követte Molière «Le Bourgeois-Gentilhomme» cz. vígjátékának több, hatásos jelenete, melyben *Saly* Dezső a cím szerepet valóban meglepő ügyességgel és teljes sikerrel játszotta, s öltözéke is stílszerű volt. Kívülről *Fried* Olga és *Szántó* Margit jeleskedtek és szintén méltó sikert arattak; *Csillaghy* József helyét szintén jól megállotta. A «Le Sous-Préfet» (A főszolgabíró) cz. vígjáték a közönségnek nagy élvezetet szerzett, s ebben ifj. *Schöpflin* Géza, *Maixner* Emil, *Fried* Olga, *Maixner* Irma és *Grossmann* Margit szerepeiket minden ízében jól felfogták és helyesen alakították. A díszes közönség a várakozáson felül szép előadásról meglehetősen és *Tester* Zsófia, az előadás szerzője iránt nagy elismeréssel távozott.

— **Lótenyésztési jutalomdíjakat** az Eperjesen, október 11-ikén rendezett díjkiosztás alkalmából 21 gazda nyert 800 kor. összegben.

— **Csemegeszlő, Beregszász.** Válogatott csemegé-fajszlőt, gondosan csomagolva, szolid árban szállít *Williger* Herman fűszer-és csemegekereskedő, Beregszász.

— **A «Ne temere» és a jus placeti.** Dr. Kováts István füzetben ismerteti protestáns egyházi szempontból a «Ne temere» és a jus placeti kérdését. Konkluziója annak megállapításában áll, hogy nem lesz addig Magyarországon igazi vallásbéke, a míg a reverzálisokat el nem töröli a törvényhozás, és vissza nem tér az 1868: LIII. t. cz. állásponjtjára, mely szerint, minden megegyezésre való tekintet nélkül, a fiúgyermek az apa, a leányok az anya vallását követik. Az érdekes fejtegetés ára 1 korona.

— **Köszönetnyilvánítás.** Farkas Lajos takarékpénztári igazgató úr, dr. Rosenthal Adolf és dr. Müller Bertalan ügyvéd urak 10—10 koronát, *Bleuer* Józsefné úrnő 8 koronát adományoztak az izr. Nőegylet népkonyha-alapja javára. A kegyes adományokért hálás köszönetet mond az elnökség.

— **A cs. kir. szab. kassa-oderbergi vasút** vezérigazgatósága közhírré teszi, hogy a kereskedelemügyi m. kir. miniszternek f. évi október 6-ikán 83,565/III. sz. a. kelt engedélye folytán a vasúti üzletszabályzat 69. § 7. pontja alapján, a cs. kir. szab. kassa-oderbergi vasút összes teherkocsijainak beszállítására nézve megállapított díjszabályszerű rakodási ideje ezennel 1909. évi február hó végéig 9 nappali órára lesz állítatik.

— **Helyes irányba tér,** ha a Bohrandt J. V. czég eperjesi fűszerüzletébe tér be és vásárol a híres, eredeti töltésű Dreher-sörből.

— **A Kassai Athletikai Club** országos viadalát az ottani sporttelepen okt. 18-ikán rendezte. Ezen Eperjes, Debreczen, Sárospatak, Szeged és Budapest legkiválóbb athlétái résztvettek. A diszkoszvetésben Kassa bajnokságát, 40:73 m.-es dobásával, *Antal* Pál (Eperjes) nyerte el. A svéd gerelyvetésben *Csabinyák* N. harmadik, a fél angol-mérföldes síkfutásban *Hirschfeld* Márk negyedik lett. Mindhármán az Etve tagjai.

— **Új szaktudósító.** A földmívelésügyi miniszter dr. *Thán* Albin miniszteri fogalmazót az Egyesült Angol-Királyság és Franciaország területére, London székhelyllyel, szaktudósítóul kiküldötte.

— **Táplálkozás és vérképzés** zavarainál a buziásfürdői szénsav- és vasdús források megbecsülhetetlen hatásúak. Ide tartoznak a serdülő korban fellépő sápkór, az öröklés, hiányos fejlődés, rossz táplálkozás, szellemi és testi megerőltetés, betegségek (tifusz s egyéb fertőző bántalmak) vérzések, gyermekágy folytán létrejött vérszegénység. — A buziásfürdői «Phönix» gyógyvíz, mely a híres buziásfürdői szénsavforrások hatását nagyban előmozdítja, kapható gyógyszerárakban, drogeriákban és minden jobb fűszerüzletben.

— **Gondnokságok.** Az eperjesi törvényszék *Bugos* Jánosné kendei, *Blau* Joachim sebeskellemei és *Scsavnyicki* János eperjesi illetőségű elmebetegeket gondnokság alá helyezte; a *Fekete* Elemér, Bártfa város főjegyzője ellen elrendelt gondnokságot pedig megszüntette.

— **Panaszkönyv.** Felhívjuk a városi tanács figyelmét a *Kertész-utczára* és annak nyomorúságos állapotaira. Az utczának világítása oly gyatra, hogy a ki naplemente után arra végigmegy, jól teszi, ha előbb baleset- és rokkantság-, esetleg halálesetre biztosítja magát holmi ficzomodások, bokatorések, gyomorütések, karambolok, esetleges megtámadtatások ellenében. Bár az utczának 7 villanyoszlopa van, azoknak az elsőjén, mely a Kálvária-utczát világítja, és a harmadik oszlopán — a kuglizó előtt — csüng egy-egy lámpa. A tekervényes utca többi részében

azonban bandukolhat a szegény halandó úgy, a hogy bir; beleütközhetik a gyalogjáróra elhelyezett víz- és tűzcsapokba, a vízcsap körül kiemelkedő kövezetbe, villanyoszlopokba. Ezeket elkerülve, a házakból kifutó és földszinénél 10—15 cm-re kiálló, vályúszerű vízfolyásokba, ház elé épített 4—5-fokos kőlépcsőbe, a Goldberger-féle ház előtt a sarokkerítésbe és az ezt megerősítő oldaltámaszfákba; tovább a szűkületben ismét a vízcsapok- és villanyoszlopokba stb. akadunk. Kérdjük, hogy lehet ezeken keresztülhaladni világítás nélkül? Avagy mindenkinek — kinek ott dolga akad — kötelessége ezeket tudnia és ismernie? Kocsiforgalma oly nagy, hogy talán csak a Fő-utczáé nagyobb. S minő veszedelem, mikor két kocsit egymással szembe kerül? már az utca elején jelzik — csengőkkel, kiabálással — jövetelüket, hogy alkalmas helyen a keresztezést eszközölhessék; s a járókelő kénytelen a sötétben, a legnagyobb sárban a kocsit nyomában haladni, hogy a szembejövő kocsit el ne gázolja. S a mennyiben a városi állomás személyforgalmának egy része erre az útra terelődik, nagyon kívánatos, hogy ezen úttest, ha már minden bajtól nem is mentesíthető, legalább kissé nagyobb világossággal láttassék el, mert végre is a rendőri védelmet is nélkülöző járókelők ezt méltán elvárhatják. Kérjük legalább minden második villanyoszlopra egy-egy lámpa elhelyezését s a többi dolgok lehető reorganizálását. A nagyállomás előtt óriási, úgyszólván áthatolhatatlan sár van; ide az állomás elé és a Kassai-útra sokkal helyesebb lett volna az aszfaltkövezetet lerakni, mint a Lőcsei-úton, melynek építési módja miatt szintén igen sok panaszt hallunk. Ezt is ajánljuk a városi tanács figyelmébe.

— **Őszszel is nyílnak az életöröm virágai,** de csak azok számára, a kik megőrizték szervezetük és idegrendszerük épségét. Manapság ezer és ezer olyan ember van, a kik az egészség hiánya miatt nem szakíthatják le az élet virágait, pedig a legtöbb ilyen ember a maga végzetes könnyelműségének köszönheti, ha baja elharapódzott. A tudomány a villamoserő segítségével a szervei és idegrendszerének számátalan olyan fajtáját gyógyítja meg, a melyek ellen hajdanában alig volt orvosság. A kit érdekel — és kit ne érdekelne az egészsége — a modern tudomány, az tanulságos és szórakoztató leírását kapja a villamos gyógykezeléséről, a mely nap nap után mindszélesebb körben hódít. Kérje tehát mindenki az «*Értekezés a villamosgyógyászatról*» című könyvet, melyet ingyen és bérmentve, zárt borítékban küld meg mindenkinek — külön kötet a férfiak és külön kötet a nők részére — az *Elektro Vitaliser* Orvosi Rendelő-Intézet, Budapest, Károlykört 2. sz., félelelet.

— **Vasúti szerek szállítása.** A Kassa—Oderbergi vasút vezérigazgatósága az 1909., 1910. és 1911. években szükséges anyagszerek, műhely- és pályafentartási fák szállítására, nov. 15-iki lejáratával, pályázatot hirdet. Feltételei a kassai kereskedelmi kamaránál megtudhatók.

— **A Kardos-bank bűnügye.** Óriási feltűnést keltett annak idején a fővárosban a József- és Ferencvárosi Takarékpénztár R.-T. ügye, később pedig csödjé. Ezt a bankot röviden Kardos-banknak nevezték, mert a Kardos-család alapította és a mint a följelentők állítják, visszaélésekre felhasználta. A banknál dr. id. *Vécsey* Tamás, ki a felügyelő-bizottság elnöke volt, 240,000 kor. betéttel van érdekelve és ő, meg dr. *Kösch* Elemér Kardosék ellen bűnvádi följelentést adtak be. A budapesti büntető-törvényszék, 14 napi főtárgyalás után, Kardos Árpádot és 4 társát a csalás és hűtlen kezelés büntetteinek vádjá alól fölmentette. A kir. ügyész mind az öt vádlott terhére felebbezést jelentett be.

— **Körösvény.** *Hirschberger* Miksa 25 éves, izraelita vallású, középtermetű, széles, beretvált arcú, duzzadt ajkú, vastag-orrú kereskedői könyvelő és utazó, szolgálatadója, *Singer* S. eperjesi kereskedő kárára, ennek megbízása nélkül — hamisított meghatalmazás alapján — okt. 8-ikán Kisszebenben *Kraitszer* Istvánné kereskedőtől 272 kor. pénzt vett föl; ezen összeg átvetelét a bevásárlási könyvében nyugtázta s a pénzzel megszökött Atyja Vinkovce községben (Szlavónia) izraelita tanító, bátyja pedig rabbi Olmützben. Felalálás esetén letartóztatandó.

— **A postáról.** Annakidején említettük, hogy az Eperjesen megfordult hajdúböszörményi kirándulók nem koszorúzhatták meg az eperjesi vértanúk emlékét, minthogy a Hajdúböszörményben földolt koszorú nem érkezett meg; illetőleg nem kézbesített idejekorán. E miatt helyénvaló az összes érdekeltek méltatlankodása, s ezek a helybeli postafőnökséghez intézett levelökben kifejezést is adtak méltatlankodásuknak. A postafőnökség a levélre válaszolva, sajnálkozásának ad kifejezést a fölött, hogy a hiba megtörtént, s arról biztosít — a mivel különben senki sem gyanúsította — hogy rosszindulat vagy rosszakaratt

teljesen ki van zárva. Az érdekes levél befejező sorai következők: „Méltóztassék ezen emberi tévedést elnézni; rosszakarat ki van zárva. Hogy a vértanúk szent emléke iránt mily mélyes tisztelettel viseltetünk, megmutattuk azzal, hogy az eperjesi állami tisztviselők között mi voltunk az egyedüliek, kik a vértanúk emléket megkoszorúztuk.”

Köszönet és nyugtázás.

A Vöröskereszt-egylet eperjesi fiókja okt. 20-iki teaestélyén a következők fizettek felül: br. Vever János tábornok 8 kor. 80 fill., Bielek László és neje 7 kor. 60 fill., dr. Ghillány György 7 kor. 60 fill., Péchy Zsigmondné 7 kor. 60 fill., Semsey Boldizsár 6 kor. 40 fill., Fuhrmann Imre 5 kor., Rosenberg Teofilné 5 kor., Bolberitz Oszkár ezredes 3 kor. 80 fill., Uhlarik Mátyás 3 kor. 60 fill., Kósch Árpád 3 kor., Lukovich Aladár és neje 2 kor. 40 fill., Ágoston Károly 2 kor., dr. Propper József 2 kor., dr. br. Ghillány László 1 kor. 60 fill., Gömör János 1 kor. 40 fill., ifj. Melórisz Kálmán 80 fill., N. N. 60 fill. Összesen 70 korona. Úgy e nemesszívú uraknak és úrhölgyeknek, valamint a felajánlott teaszüteményekért dr. Dobay Józsefné, dr. br. Ghillány Lászlóné, Halfar Viktorné, Kósch Árpádné, dr. Mikler Károlyné és Vallenta ezredesné úrhölgyeknek hálás köszönetet mond az *elnökség*.

A Pesti Napló 60 éves jubileuma.

Az életkor emelkedése az embernél rendszert az erők csökkenésével jár s nagyon ritkán fordul elő, hogy egy 60 éves ember még ifjúkori fürgeséggel, erejének teljével tudjon mozogni. Az újságokról eddig ilyen tapasztalataink nem lehetnek, mert a Pesti Napló lesz az első újság Magyarországon, mely január 1-jén a 60-ik évfolyamot írhatja ki homlokára. De ez az újság, melynek a gondviselés ily magas életkort adományozott, nem rokkant aggastyán, hanem ereje teljében levő, viruló ifjú, mely büszkén hirdeti, hogy nemcsak kor szerint első az újságok közt, hanem az előfizetők számával is az első helyet vívta ki magának. A magyar újságírodalomnak ez a büszkesége, minden irányban való teljes függetlensége s ebből folyó bátor szókimondása, valamint érdekessége, jól értesültsége és változatos, bő tartalma folytán ma már a magyar olvasóközönség kedvenc olvasmánya s alig van város, vagy község az országban, a hová nem a Pesti Napló jár a legtöbb példányban. Abból az alkalomból, hogy a Pesti Napló most fogja megkezdeni 60-dik évfolyamát, újként egy rendkívüli tüneményt fog kiadni, mely valósággal szenzációja lesz a magyar újságírodalomnak. E mellett azonban állandó előfizetőit karácsonyra az idén is, mint minden évben, értékes dísműveit fogja meglepni, melynek könyvkereskedelmi értéke egymaga felér a lap előfizetési árával. A „Festőművészet Remekai” lesz a címe ennek a páratlanul fényes kiállítású díszalbumnak, mely a szepművészeti múzeum klasszikus festményeinek pompás kivitelű másolatait fogja tartalmazni, mindegyik egy-egy nagy mester világhírű alkotása. Az egész albumot művészeti kötésben ingyen megkapja a Pesti Napló minden előfizetője, a ki a kiadóhivatal feltételei értelmében előfizet. Mutatványszámot és az albumra vonatkozó feltételeket kívánatra szívesen küld a Pesti Napló kiadóhivatala, Budapest, VI., Andrássy-út 27.

Esküdtársak.

A november 3-ikán kezdődő esküdtársi ülészsakra az eperjesi törvényszék a következő esküdtetteket hívta be: *Rendes esküdtet:* Hock Pál kocsigyártó, Eperjes; Augusztyni Károly szűgyártó, Eperjes; dr. Eger József ügyvéd, Eperjes; Ferderber Izidor magántisztviselő, Eperjes; Gallotsik László kereskedő, Eperjes; Gargalovits Pál csizmadia, Kisszeben; br. Ghillány László magánzó, Eperjes; Fröhlich József kovács, Kisszeben; Harsághy Tivadar útibiztos, Bártfa; Gyagyovszki Sándor mészáros, Eperjes; dr. Fuchs Lipót ügyvéd, Eperjes; Török Kálmán földbirtokos, Kende; Mochnay Miklós asztalos, Eperjes; Szenthura Ede órák, Kisszeben; Fuchs Adolf téglagyártó, Eperjes; Dobránszky György földbirtokos, Eperjes; Rosenblatt Emánuel fényképész, Eperjes; Kahanyecz József posztógyáros, Eperjes; Girgas Károly városi gazda, Kisszeben; Reichard Jenő kereskedő, Eperjes; Szűts István kereskedő, Bártfa; Berger Hermann vendéglős, Eperjes; Martényi Ferenc ny. ít.-táblabíró, Kisszeben; Rusznyák Jakab kertész, Eperjes; Tahy Emil ny. kir. járásbíró, Kisszeben; Friedmann Hermann vegyeskereskedő, Héthárs; Várady Ignác mérnök, Eperjes; dr. Fenyves Adolf ügyvéd, Eperjes; Szmrecsányi József ügyvéd, Kisszeben; Perlmann Lipót mészáros, Kisszeben. *Helyettes esküdtet:* dr. Obetkó Dezső jogakadémiai tanár, Eperjes; Szabanos András kocsigyártó, Eperjes; Hartmann Samu ügynök, Eperjes; Joscsák Bálint csizmadia, Eperjes; Schöpflin Géza gimn. tanár, Eperjes; Fránlk József divatárkeresk., Eperjes; Perényi Vilmos gimn. tanár, Eperjes; Grün Lajos pék, Eperjes; Gallé Gábor gimn. tanár, Eperjes; dr. Horovitz Gyula ügyvéd, Eperjes. Főtárgyalásra ezúttal csupán csak egy ügy kerül, mely a következő: a Dzubák-testvérek egyike, *Dzubák György*, május 17-ikén *Vanyó (László) József* ósvai cigányt arculatütötte. Emiatt ez boszút forralt ellenük és ezen boszútervének megnyerte *Hankó András* magyarhódi cigányt

is. Az eset idején, Hankó Pál és Horváth György cigányokkal együtt, Vörösvágásról hazafelé mentek a vádlottak és e közben a bolyári korcsmában pálinkáztak, majd a faluvégén levő kunyhók felé vették útjokat, egy-egy karóval felszerelve és azzal a szándékkal, hogy az eléjük kerülő Dzubák-testvérekkel elbánnak. A véletlenül szükségesre kiment Dzubák András, tehát a sértő testvére, került eléjük s a karókkal oly ütéseket mértek a fejére, hogy nyomban összeesett és meghalt. Agyrázkódás okozta halálát. A vádlottak bemeherésben vannak, de tagadják, hogy ölési szándék vezette őket.

Szolgabírói épület emelése.

Abauj-Tornavármegye alispánja, a szépséi szolgabírói hivatal elhelyezése céljából Szepsiben emelendő nagy székház építésére, december 2-ikán d. e 10 órakor, az alispáni hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlatú versenytárgyalást hirdet. A műszaki művelet és részletes feltételek a kassai államépítészeti hivatalban megtekinthetők.

Az új végrehajtási törvény és az adók.

A pénzügyminiszter körrendeletet intézett a pénzügyigazgatóságokhoz, a melyben előírja azokat a módozatokat, melyek szerint a végrehajtási törvény novellája (1908: XLI. t.-cz.) intézkedései az állami egyenes és közvetett adók, az illetékek és egyéb kincstári követelések behajtásánál alkalmazandók. Ezek közül leglényegesebb az az intézkedés, a mely a 12 kataszt. holdnyi szántóföld műveléséhez szükséges igazoló-jószágot, felévre szükséges takarmányt, szalmát, almot, gazdasági eszközt, trágyát, valamint vetőmag beszerzéséhez szükséges összeget az adóvégrehajtásoknál is foglalás alól mentesíti. Az adókezelésre vonatkozó 1883: XLVII. törvényzcikk 60. §-a az adóvégrehajtásoknál foglalásmentes vetőmag megállapítására jövőre is érvényben marad. E §. ugyanis az adósa nagyobb kedvezményt tartalmaz, a mennyiben nemcsak a 12 kat. hold szántó, hanem korlátozás nélkül, a tényleg művelt holdak után állapítja meg a vetőmag foglalásmentességét. A pénzügyminiszter továbbiakban azt is kimondja, hogy az adóügyi árverési hirdetésbe a végrehajtást szenvedő neve mindig felveendő lesz.

Akereszténység hódító útja.

Amerikai missziói évkönyv megbízható statisztikai adatai szerint a vallásfelekezetek most következőleg oszlanak meg az egész föld kerekén: Az egész föld lakosságának száma 1,563,446,000 ember, mely létszámból 588,860,000 a keresztény, még pedig 166,065,500 protestáns, 202,638,500 róm. kath., 120,157,000 gör. kath. és gör. kel. 11,222,000 izraelita, 215,630,000 mohammedán, 137,935,000 buddhista, 209,659,000 hindu, 231,816,000 konfuczióus és lavista vallású, 24,900,000 sintoista, 157,969,000 animista. fetisimádó s más efféle és egyéb hívők. E statisztikából is kitűnik, hogy ma már a kereszténység a legnagyobb vallás a föld kerekén, a protestánsok száma hatalmasan előrenyomul, s hogy a keresztény misszióra még nagy feladat és munka vár a még mindig óriási számú pogánysággal szemben.

Bluz-selyem 1 kor. 50 f.-től 22 kor. 70 fill.-ig méterje, legutóbbi újdonság! Postadíjmentesen és már megvámolva házhoz szállítatik. Gazdag mintaválaszték postafordultával.
HENNEBERG selyemgyáros, Zürich.

Vasúti menetrend.

Érvényes 1908. évi október 1-től.

Orló—Eperjes—Budapest:

Orló . . . ind.	—	6 10 r	9 36 „	2 23 „	—	8 40 „
Héthárs . . . „	—	6 33 „	9 58 „	2 44 „	—	9 04 „
Kisszeben . . . „	—	7 06 „	10 26 „	3 15 „	—	9 36 „
Eperjes megálló „	—	7 10 „	10 30 „	3 20 „	—	9 40 „
Eperjes érk.						
Naponta						
Eperjes ind.	5 00 r	7 40 r	10 40 „	3 35 „	8 20 r	10 10 „
Abos . . . érk.	5 33 „	8 12 „	11 05 „	4 00 „	8 45 „	10 40 „
Kassa . . . érk.	6 05 „	8 40 „	11 30 „	4 37 „	9 15 „	11 20 „
Budapest . . . érk.	1 00 du	1 55 du	8 45 r	10 20 r	6 35 r	8 15 r

Budapest—Eperjes—Orló:

Budapest . . . ind.	6 50 r	8 10 r	1 50 du	8 45 r	9 40 r	2 15 du
Kassa . . . ind.	12 30 du	4 10 du	7 10 r	6 06 r	7 50 du	10 50 r
Abos . . . érk.	12 53 „	4 36 „	7 29 „	6 30 „	8 16 „	11 17 „
Eperjes érk.	1 19 „	5 06 „	8 05 „	7 11 „	9 10 „	11 56 „
Vas. és csütört.						
Eperjes ind.	1 30 „	5 20 „	8 25 r	7 36 du	—	—
Eperjes megálló „	1 35 „	5 25 „	8 31 „	7 42 „	—	—
Kisszeben . . . érk.	2 04 „	6 01 r	9 05 „	8 15 „	—	—
Héthárs . . . „	2 22 „	6 24 „	9 30 „	8 38 „	—	—
Orló . . . „	3 03 „	7 12 „	—	9 25 „	—	—

Eperjes—Bártfa:

Eperjes ind.	7 55 du	—	1 35 du	—	6 05 r	—
Bártfa . . . érk.	10 05 „	—	8 30 „	—	8 00 „	—

Bártfa—Eperjes:

Bártfa . . . ind.	—	6 00 r	1 10 du	—	8 20 r	—
Eperjes érk.	—	7 30 „	3 15 du	—	10 00 „	—

Szepesség felé indul a vonat:

Hétfő, pént.						
Eperjes megálló ind.	—	7 05 r	10 26 du	—	3 15 du	3 15 du
EPERJES érk.		7 10 „	10 30 „	—	3 20 „	3 20 „
Naponta						
EPERJES ind.	5 00 r	7 40 r	10 40 du	11 40 du	3 35 „	3 35 du 6 45 r
Abos . . . érk.	5 33 „	8 12 „	11 05 „	12 11 du	4 00 „	4 00 „ 7 18 „
Abos . . . ind.	5 40 „	8 26 „	12 41 „	12 22 du	4 26 „	5 17 „ 7 30 „
Margitfalu érk.	6 18 „	9 15 „	1 27 „	12 56 „	5 09 „	6 04 r 8 04 „
Göncibánya „	7 00 „	9 55 „	3 10 „	3 10 „	6 45 „	8 55 „
Szomolnokbánya „	9 20 „	12 05 „	5 15 „	5 15 „	9 10 „	9 10 „
Szepesolvasi „	6 54 „	9 55 „	2 04 „	1 20 „	5 48 „	6 44 „ 8 30 „
Várady „	8 20 „	10 50 „	3 00 „	3 00 „	8 15 „	8 15 „
Igló . . . „	7 25 „	10 31 „	2 40 „	1 47 „	6 20 „	7 20 „ 8 56 „
Lócsa . . . „	8 20 „	—	4 35 „	2 30 „	7 35 „	10 30 „ 10 30 „
Poprád . . . „	8 15 „	11 28 „	3 47 „	2 25 „	7 15 „	8 25 „ 9 34 „
Csorba . . . „	9 08 „	12 12 du	4 50 „	3 12 „	8 10 „	—

Szepesség felől érkezik a vonat:

Csorba . . . ind.	6 04 r	7 52 r	11 34 du	2 36 du	4 58 du	7 32 r
Poprád . . . „	6 26 „	8 18 „	12 02 du	2 59 „	5 25 „	8 00 „ 3 35 r
Igló . . . „	7 01 „	9 20 „	1 08 „	3 35 „	6 31 r	9 31 „ 4 22 „
Szepesolvasi „	7 29 „	9 58 „	1 58 „	4 01 „	7 28 „	10 09 „ 5 04 „
Margitfalu „	7 51 „	10 32 „	2 34 „	4 23 „	8 05 „	10 38 „ 5 43 „
Abos . . . érk.	8 22 „	11 20 „	3 19 „	4 54 „	8 49 „	11 16 „ 6 34 „
Abos . . . ind.	8 36 „	12 55 du	4 38 „	5 25 „	11 24 „	11 24 „ 6 38 „
EPERJES érk.	9 10 „	1 19 „	5 06 „	5 55 „	11 55 „	7 11 „
„ megálló „	—	1 35 „	5 25 „	—	—	7 42 „

Felelős szerkesztő: **Dr. Obetkó Dezső.** Kiadótulajdonos: **Kósch Árpád.**

5016—1908. tkvi sz.

Póthirdetmény.

Az eperjesi kir. törvényszék, mint tkvi hatóság közhírré teszi, miszerint a Moskovits Gyula eperjesi lakos végrehajtásának *Kendziczky János* kajatai lakos végrehajtást szenvedő elleni 430 kor. s jár. iránti végrehajtási ügyében 4390/908. sz. alatt kibocsátott árverési hirdetményben:
I. a kajatai 128. sz. tjkvben foglalt *Kendziczky János*, ifj. *Stofan Mátyás* és neje *Lipovszki Borbála*, *Kozák András*, ifj. *Lutter András*, ifj. *Cservényák Mihály* nevének álló 394 hr. sz. szántóra 378 kor.;
II. a kajatai 264. sz. tjkvben foglalt *A. I. 1.*, *2.* erdő- és legelőtelménynek *B. 2.* és *3.* sorsz. a *Kendziczky János* nevének álló jutalékára 3 kor.
III. a kajatai 268. sz. tjkvben foglalt *A. I. 1.*, *2.* sorsz. közös erdő- és legelőnek *B. 2.* sorsz. a *Kendziczky János* nevének álló jutalékára 3 kor. és
IV. a kajatai 376. sz. tjkvben foglalt 419. hr. sz. és *Kendziczky János* és neje *szül. Priscsák Mária* nevének álló szántóra 212 korona kiküldési árban *Kajatai közszékházhoz 1908. évi december hó 3-ik napjának délelőtti 10 órájára* kifizetett árverés az 1881: LX. t.-cz. 167. §. alapján özv. *Roskoványi Ambrusné* eperjesi lakos végrehajtás érdekében is 600 kor. tőkekövetelése s jár. kielégítése végett megtartatni fog.
Kir. törvszék, mint tkvi hatóság.
Eperjes, 1908. október 1. Szerkesztő s. k.,
kir. törvszéki bíró.

Tisztasága 30.000 koronával szavatoltatik.

A konyhában és házban
mindent, ami egyáltalában mosható és tisztítható, csakis

Schicht szarvasszappánával

Tisztítsunk. E szappan évtizedeken át folytatott beható és lelkiismeretes tanulmányozásnak eredménye. Mosóereje rendkívüli, szavatolt tiszta és ment minden káros keveréktől. Gond nélkül használható tehát minden tisztítási célra, még ott is, hol közönséges szappan felmondja a szolgálatot vagy különös gondosság szükségeltetik.

"KALOGÉN"
BRÁZAY SÓSBORSZESZ
FOGKRÉM és SZÁJVIZ ★

Modern üzletberendezést,
különféle szakmához használható, majd-
nem egészen új állapotban, olcsón elad
Glücksman Mór, Eperjesen.

1908. Sp. II. 344/3. sz.

Idézési hirdetemény.

A kasszebeni kir. járásbírósa közölni teszi, hogy dr. Windt Arthur ügyvéd, kasszebeni lakos felperesnek *Licsánszky András* alperes elleni 55 kor. 78 fill. ügyvédi díj iránti keresetének sommás tárgyalására 1908. évi november hó 18-ik napjának délután 2 órája ezen bíróságnál (1 emelet 6. sz. ajtó) kintetett, és ismeretlen tartózkodású *Licsánszky András* alperes részére *Topiczky György*, kasszebeni lakos, ügyvéd, ügygondnokul kirendeltetett.

Felhívatik ennélfogva ismeretlen tartózkodású alperes, hogy ügyének czélszerű védelme iránt a részére kirendelt ügygondnokot kellően utasítsa, vagy a tárgyalásra személyesen, vagy más megbízottja által megjelenjen, mert különben mindezek elmulasztásának következményeit magának tulajdonítsa.

A kasszebeni kir. járásbírósa,
Kasszeben, 1908. október 17.

Krayzell M. s. k.,
kir. járásbíró.

A legjobb padlómaáz

FRITZELACK

Tartós! Elegáns! Kiadó!

Használatban a legolcsóbb!

Tudományos folyóiratokban hygienikus tulaj-
donságánál fogva elismerőleg van említve!

Raktár:

LEFKOVITS EMIL kereskedőnél, EPERJES.

A Magyar Általános Hitelbank brassói fiókjának raktárházi osztálya a legolcsóbb napi-árak mellett szállít, nagyban és kicsinyben, naponta Romániából érkező mindenféle

friss halat,

ú. m. ponty, csuka, süllő, kecsege, harcsa, tok, viza stb. stb. — Gondos csomagolás.

Kiskörös és környékén
állandóan borközvetítéssel foglalkozik

HEISLER LIPÓT

borügynök és bizományos
KISKÖRÖS.

Felvilágosításokkal szívesen szolgál.

70 év óta a **SIRUP-PAGLIANO**, mint a legjobb és legbiztosabb hashajtószer, sok ezer családnál eredményesen van bevezetve. Ezen, *Girolamo Pagliano* florenzi tanár által feltalált és 1838 óta előállított vértisztító szer csak akkor valódi és eredményes, ha a gyártmány a törvényesen védett két vignettával és *Girolamo Pagliano* tanár névaláírásával van ellátva. Ezen különlegességek orvosi rendeletre az ország minden jobb gyógyszerárában kaphatók. Orvosi rendelés szerint használva, megszüntetik a székrekedést és annak következményeit, mint vértorlás és feje stb., előmozdíják az anyagcserét és vértisztítóan hatnak bőrkiütések-, köszvény-, csúsz-(rheuma)-nál stb. Elismert szer étvágytalanság és az ülő-foglalkozás egyéb következményei ellen. A «*Girolamo Pagliano*» készítmények folyékony szirupalakban és poralakban kaphatók. Megrendelések intézendők: *Girolamo Pagliano* tanár Florenz (A. 15). Via Pandolfini. Elismert leveleket és prospektust ingyen és bérmentve küld a vezérképviselőség: dr. F. Herzig Wien, IX. (A. 15) Löblichgasse 4. Gyógyszertárak főraktárként legelőnyösebb feltételek mellett keresetnek.

Babajavítás

Theisz Árminnál
Eperjesen, Fő-utca 58. szám.

Kiadó november 1-jétől

az állomással szemben lévő új épületben, két butorozott szobából és fürdőszobából
garçon-lakás.

Tudakozódni lehet a «Salvator»-forrás irodájában.

MAGYAR ÁLTALÁNOS HITELBANK.

Teljesen befizetett részvénytőke
60 millió korona;
tartálékalap
35 millió korona.

A Magyar Általános Hitelbank kassai fiókjá
Fő-utca 45. (saját házában)

foglalkozik a bankszakma összes ágaival.

TAKARÉKBETÉTEKET

jelenleg **4%-kal netto** kamatoztat.
(Postatakarékpénztári befizetési lapokat betétek portómentes átutalására kívánságra azonnal beküld.)

Hivatalos órák: délelőtt 8 1/2 — 12-ig
délután 2 — 4

**== Kárpáti ==
fenyő-mellczukorka**

minden ilyenmű készítményt felülmul fenyő-kivonat-tartalmánál fogva köhögés-, rekedtség-, meghűlésnél.

Kapható egyedül:

WILLIGER PÁL gyógyszerárában

„A szerencséhez“, Eperjes.

Egy doboz ára 50 fillér.

Még azokat is, a kik éveken át mást használtak, meg-hódította a valódi

ERŐ
SÓSBORSZESZ,

mert mindazt egyesíti magában, a mit egy igazán jó és hatásos háziszertől várni lehet.

Öre az egészségnek, fertőtlenít, erősít és edzi az izmokat, fájdalomcsillapító. Páratlan mint szájvíz, haj-és bőrápolószér.

== Szükséges minden háztartásban. ==

Kapható mindenütt 30 filléres, 40 filléres, 1 és 2 koronás üvegekben.

Postán 10 kis üveget 3 koronáért küld utánvétellel vagy a pénz előzetes beküldése után

KOSMOS labororium, GYŐR.

Kapható mindenütt.

**LEGJOBB MINŐSÉGŰ
HAZAI
GYÁRTMÁNYÚ
OKMÁNY, IRÓ ÉS
FOGALMI PAPIROK**
KAPHATÓK MINDEN JOBB
PAPÍRKERESKEDÉSSEN

EPERJES, Főutca 115. GOTTLIEB SALAMON EPERJES, Főutca 115.
asztalos- és kárpitosmunkák nagy raktára.

Butor.
Hálószobák, ebédlő- és szalon-berendezések óriási választékban **tömör keményfából.**

A butort vásárló n. é. közönség b. figyelmét különösen a **tömör keményfából** készült butorokra van szerencsém felhívni, a melyek igen izléselesen, divatosan és tisztán, furnir nélkül vannak ki-
:: :: dolgozva. :: ::

Grammofonok.
Kitünő, megbízható szerkezet. Nagy választékban raktáron.
Dacapo-Record
jelenkori legtökéletesebb, kétoldalon játszható lemezeknek Eperjes város és Sárosmegye részére egyedüli képviselője.
2000 felvételt tartalmazójegy-
:: zék kívánatra ingyen. ::
Kényelmes részletfizetésre is.

Minden szombaton **NAGY DISZNÓTOR**
a **SÖRHÁZ**-vendéglőben.

Magyar konyha. * Moórvidéki jó borok.
Szolid kiszolgálás. * Olcsó árak.
.: Naponta friss kassai hentesárú. .:
Este cigányzene.

Új-bor 12 forint. — Ó-bor 16 forint.

Elsőrendű Rizlingi, 25 frt hektója.

Vendéglősöknek és kereskedőknek — saját hordóikban — megegyezés szerint.

Nyúl 1 frt 25 kr. — Fogoly párja 90 kr.

∴ Vaddisznót napi-áron vásárlók. ∴

Tiszai halakra rendelést elfogadok.

STÖGERMAYER ANTAL, SZOLNOK.

789—1908. végreh. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött bír. végrehajtó ezzel közhírré teszi, hogy az eperjesi kir. törvényszék 1908. évi 3864. v. sz. végzése folytán dr. Mangold Armin ügyvéd által képviselt Armaturen- u. Metallwarenfabrik S. Lang felperes részére, Eperjesen, 881 korona tökéletesítés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől felülfoglalt és 2835 koronára becsült ingóságokra az eperjesi kir. járásbíró 1908. V. II. 296. sz. végzésével az árverés elrendeltetvén, annak a korábbi vagy felülfoglaltatók követelése erejéig is, a mennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, alperes lakásán Eperjesen, Szébeni-út 12. sz. a leendő megtartására határidőül 1908. évi október hó 30-ik napjának d. u. 3 órája kitűztetik, a mikor a bíróság felülfoglalt butor, viz-, villanyfelszerelési cikkek, mérők s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsíron alul is el fognak adni.

Felhívtnak mindazok, kik az előverezendő ingóságok vétel-árából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, hogy a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alulírt kiküldöttnél írásban vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik.

Eperjes, 1908. október 7.

Spányi Kálmán,
kir. bírósági végrehajtó.

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor és altest-bántalmak, gyomorgörcs és gyomorhív, rögzött székrekedés, máj-bántalom, vértululás, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e jeles házi szernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ára egy lepecsételt eredeti doboznak 2 korona.

Hamisítások törvényileg fenyítettek.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi,

ha mindegyik üveg Moll A.

védjegyét tünteti fel. A Moll-

féle sósborszesz nevezete-

sen mint fájdalomcsillapító

beürzölési szer köszvény,

csúsz és a meghűlés egyéb

következményeinél legismer-

tebb népszerű.

Egy ózozott eredeti üveg ára 2 kor.

Moll-féle gyermek-szappan.

Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyer-

mek- és női-szappan a bőr gyökeres gondozására és apo-

lasára úgy gyermekek, mint felnőttek számára.

Egy darab ára 40 fillér. Öt darabé 1 korona 80 fillér.

■ Minden darab gyermek-szappan Moll A.-féle védjeggyel van ellátva. ■

Fő-szétküldés:

Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által

Bécs, I., Tuchlauben 9.

■ Vidéki megrendelések naponta posta-utánvét mellett teljesíthetnek.

A raktárakban tessék határozottan Moll A. aláírásával és védjeggyel ellátott készítményeket kérni.

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

■

Árverési hirdetmény.

Az EPERJESI BANKEGYLET részéről közhírré tétetik, miszerint a nála elzálogosított és bezárólag **folyó évi június hó 30-ig lejárt** ékszer-, értékpapir- és egyéb tárgyakból álló **kézizálogok**

1908. évi november hó 9-ikén

reggeli 9 órakor az intézet helyiségében, az alapszabályok értelmében tartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek eladatni fognak.

Ezen zálogok az árverés napjáig az illető felek által rendezhetők.

Eperjesen, 1908. szeptember hó 5-ikén.

Az Eperjesi Bankegylet igazgatósága.

THRÓR GYULA

üzletébe az őszi és téli ujdonságok nap-nap mellett érkeznek.

Különös figyelmébe ajánlom az igen tisztelt vevőközönségnek **hírneves női gyapot costüm- és ruhakelméimet, jó mosó, nyomtatott és szövött barheteket, kész női selyem, gyapjú és mosó blousokat, jupon, selyemkelmék, Stór posztó- és csipke-függöny, ágy- és asztaltakaró, trieszti Lino-leum, futó- és asztalszőnyegek, len- és pamut-vászon és még sok más cikkeimet, nemkülönben teljes menyasszonyi kelengyék beszerzését.**

BUZIÁSI PHÖNIX

ÁSVÁNYVIZ

Kitünő hatású vese- és hólyagbajoknál.

Szénsavdús, kellemes, savanykás ízű, vasmentesített, **rendkívül üdítő asztali víz.**

Üdít, gyógyít! Orvosilag ajánlva.

lvógyógymódra használva vese- és hólyagbajoknál, a vesemedence idült hurutjainál, húgykő- és fővényképződésnél, a légutak és a kiválasztószervek hurutos bántalmainál kitünő hatásának bizonyult. — Prospektust kívánatra küld a forráskezelőség:

Muschong buzaiási gyógyfürdő igazgatósága Buziásfürdön.

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

pótleka

egy régióknak bizonyult házi szer, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult **köszvényél, oszónál és meghűléseknél, bedörzölésnél, söléskeppen használva.**

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossá legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K—80, K1.40 és K2.— és úgyszólván minden gyógyszerertárban kapható. — Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél, **Budapest.**

D. Richter gyógyszerertára az „Arany oroszlánhoz”, **Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.**

Mindennapi szétküldés.

Oh jaj!

Megfojt ez az átkozott köhögés!

Köhögés, rekedtség és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásúak

Egger mellpasztillai,

az étvágyat nem rontják és kitünő ízűek.

— Doboza 1 korona és 2 korona. —
Próbadoboz 50 fillér.

Fő- és szétküldési raktár:

„NADOR” GYÓGYSZERTÁR
Budapest, VI., Váci-körút 17

Eperjesen kapható: Williger Pál, Korn Vilmos, Molitorisz István gyógyszertárakban és Pálesch Árpád drogeriában. — **Bártfán:** Löcherer Gyula és Tirscher István gyógyszertárakban.

Éljen!

Egger mellpasztillája csakhamar meggyógyított.